

มาละ....มาเที่ยวบ้านเรา
แหลมตึกแก เกาะสิเหร่

@อุรกลาโว

มาละ....มาเที่ยวบ้านเรา แหลมตุ๊กแก เกาะสีเฮอร์

ที่นี่ ชุมชนชาวเลอุรักลาไวย์บ้านแหลมตุ๊กแก เกาะ
สีเฮอร์ พวกเราอยู่อาศัยกับผืนน้ำ ผืนป่า และพื้นที่
ธรรมชาติ พวกเรามีความผูกพันและรู้จักบริเวณนี้
ตั้งแต่สมัยปู่ย่าตายาย

มามะ....มาเที่ยวบ้านเรา แหลมตึกแก เกาะสิเหร่

จัดทำโดย	โครงการนาร่องอันดามัน ร่วมกับ หน่วยปฏิบัติการวิจัยชนพื้นเมืองและทางเลือกการพัฒนา สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ร่วมกับ	ชุมชนอูรักลาไ้ยบ้านแหลมตึกแก เกาะสิเหร่ จังหวัดภูเก็ต
เรียบเรียงและรูปภาพโดย	นฤมล อรุโณทัย อุษา โคตรศรีเพชร และพลาเดช ณ ป้อมเพชร ภาพเก่าจากแฟ้มภาพของชุมชน รวบรวมโดย ไสรัส-กานดา ประโมังกิจ และจากพิพิธภัณฑ์กลาง
ผู้นำเส้นทาง	ชาวอูรักลาไ้ยบ้านแหลมตึกแก เกาะสิเหร่ จังหวัดภูเก็ต
สนับสนุนการจัดพิมพ์	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
จัดพิมพ์	พิมพ์เผยแพร่ 2562 จำนวน 300 เล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

นฤมล อรุโณทัย อุษา โคตรศรีเพชร และพลาเดช ณ ป้อมเพชร.

มามะ....มาเที่ยวบ้านเรา แหลมตึกแก เกาะสิเหร่. – กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์ จำกัด, 2562.
42 หน้า.

1. เส้นทางท่องเที่ยว – ชาวเลอูรักลาไ้ย แหลมตึกแก เกาะสิเหร่. I. ชื่อเรื่อง

ISBN 978-616-407-483-5

หากมีข้อเสนอแนะ ติดต่อได้ที่

สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาคารวิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ ถนนพญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 0-2218-7366, 0-2218-7376 โทรสาร 0-2255-2353

<http://www.facebook.com/ChaolayNetwork>

<http://andamanproject.org>

สวัสดิ์จะเพื่อน ๆ ทุกคน มาละ มาเที่ยวบ้านเรา

แหลมตุ๊กแก เกาะสิเหร่

ชุมชนของเราซื้อบ้านแหลมตุ๊กแก อยู่ใกล้ตัวเมืองภูเก็ตมาก ถ้านั่งรถยนต์ ก็ใช้เวลาเพียง 10 นาที ชุมชนเราเป็นชุมชนชาวเลขนาดใหญ่ที่คนยังพูดภาษาของตัวเองและรู้สึกเป็นกลุ่มก้อนกัน เราเรียกตัวเองว่า อูรักลาไวย์ ซึ่งก็คือกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่และทำมาหากินทางทะเล

ในสมัยก่อน ชื่อที่คนภายนอกใช้เรียกชาวเลคือขาวน้ำ เดียวนี้พวกเราถือว่าชื่อนั้นแสดงความดูถูก เลยไม่ควรเรียกชื่อนั้นอีก คนที่นี่เรียกตัวเองว่า “ชาวแหลม” หรือถ้าเป็นเด็ก ก็เรียกว่า “เด็กแหลม” ชื่อดั้งเดิมของแหลมตุ๊กแกในภาษาอูรักลาไวย์คือ “ยูบัน” พวกผู้ใหญ่เล่าว่า แต่ก่อนนั้นเกาะสิเหร่ไม่ค่อยมีคนอยู่ มีแต่พวกเราชาวเลเพราะว่าเราเดินทางไปไหนมาไหนโดยเรือ เราเลยอยู่เกาะที่ห่างจากชุมชนอื่นๆ ได้สบาย

เดี๋ยวนี้ ความเป็นเมืองค่อยๆ คืบคลานมาหาเรา ทั้งท่าเรือประมง ท่าเรือท่องเที่ยว บ้านเรือน ตึกกรมสถานที่ราชการ เกาะสิเหร่กลายเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางน้ำ หน้าหมู่บ้านเรามีนักท่องเที่ยวต่างชาติผ่านมาเกือบบร้อยคนในแต่ละวัน แต่ไม่ค่อยมีใครแวะเข้ามาเดินเล่นในหมู่บ้าน ส่วนนักท่องเที่ยวไทยก็มักจะขับรถช้าๆ เข้ามาในหมู่บ้าน มองเราไปมา ถ่ายรูป แล้วก็ขับกลับออกไป

เราเลยอยากชักชวนให้เพื่อนๆ และลุงป้าน้าอาเข้ามาเที่ยวในหมู่บ้านเรา ทำความรู้จักชุมชนของเรา เห็นชีวิตความเป็นอยู่ การทำมาหากิน เข้าใจในความเป็นชาวเลของเรา ในการเที่ยวหมู่บ้าน อยากให้ใช้วิธีเดินชมจุดต่างๆ เพราะเราได้ทำจุดแวะไว้ทั้งหมด 15 จุด เพื่อให้ได้เห็นกิจกรรมประจำวัน แวะพูดคุยกับผู้คน อุดหนุนอาหารพื้นถิ่น หรือจะใช้บริการyumakcuthaiให้เด็กๆ อย่างพวกเราพาชมหมู่บ้านก็จะสนุกมากขึ้น

หมู่บ้านแหลมตุ๊กแกเดิมนั้นมีบ้านส่วนใหญ่อยู่ริมชายหาด แต่พอประชากรขยายตัวและไม่สามารถจะขยายบ้านไปหน้าหาดได้อีก ก็ต้องขยายเข้ามาในแนวด้านหลัง ซึ่งเป็นป่าชายเลน เราเริ่มเดินดูชุมชนจากเส้นทางเข้าหมู่บ้านกันเลยนะ

แผนที่เกาะภูเก็ต แสดงตำแหน่งชุมชนแหลมตึกแก เกาะสิเหร่

สารบัญ

รู้จักเส้นทางท่องเที่ยวและแผนที่ชุมชนแหลมตึกแก	8
จุดที่ 1 ป้ายทางเข้าหมู่บ้าน	10
จุดที่ 2 บ่อน้ำที่หมู่บ้านเคยใช้	12
จุดที่ 3 ปากทางเข้าหมู่บ้าน	14
จุดที่ 4 พระอุทิศ	16
จุดที่ 5 “บุหรณาวา” ไต้ต้นมะขามใหญ่	19
จุดที่ 6 บ้านแบบเก่าในชุมชนแหลมตึกแก	20
จุดที่ 7 บ้านทรงเจิ้ง “พรสวรรค์” ของมะจิว ประโมังกิจ	22
จุดที่ 8 ศาลาเอนกประสงค์ ที่จัดพิธีลอยเรือ	24
จุดที่ 9 พื้นที่ชายหาด พื้นที่ทำไร่	26
จุดที่ 10 บ้านลุงมณี – เรือจำลอง	28

จุดที่ 11	บ้านแบบต่างๆ ก่อนและหลังสึนามิ	30
จุดที่ 12	ต้นมะขามเก่าแก่ – ที่ตั้งโรงเรียนหลังเดิม	32
จุดที่ 13	พันธุ์ไม้ชายทะเล	34
จุดที่ 14	หลาโต๊ะ หรือศาลดาโต๊ะ พื้นที่สำคัญทางจิตวิญญาณ	36
จุดที่ 15	ตาโญก กุลา ปลายแหลมตุ๊กแก	38
ส่งท้าย		40

